

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ НА ТЕМУ
“ СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА ”**

ПЛАН

- ВСТУП
- Еволюція світової валютної системи
- Регіональні валютні системи. Європейська валютна система
- Становлення валютної системи України
- ВИСНОВОК
- Список використаної літератури

ВСТУП

Валютна система - інституційно-правова форма організації валютних відносин. Розрізняють національні, світову та регіональні валютні системи.

Світова (міжнародна) валютна система - це форма організації міжнародних валютних відносин, що обумовлюється розвитком міжнародної економіки як цілісної системи і закріплюється міждержавними угодами.

Мета функціонування міжнародної валютної системи полягає в забезпеченні ефективності міжнародної торгівлі товарами і послугами і в досягненні обопільної вигоди учасників зовнішньоекономічної діяльності.

ЕЛЕМЕНТИ СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ:

- система валют і валютних цінностей;
- механізм валютних паритетів та курсів;
- умови взаємної конвертованості валют;
- обсяги валютних обмежень;
- форми міжнародних розрахунків;
- режим міжнародних валютних ринків та ринків золота;
- міждержавні валютно-кредитні організації та відповідні системи норм та регламентацій у сфері міжнародних розрахунків.

ЕВОЛЮЦІЯ СВІТОВОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ

Еволюція світової валютної системи визначається розвитком і потребами національної і світової економіки, змінами в розстановці сил в світі.

Історично першою світовою валютною системою прийнято вважати *Паризьку валютну систему*.

Перехід до другої світової валютної системи був юридично оформлений міжнародною угодою на *Генуезькій* конференції в 1922г.

Бреттон-Вудська валютна система була офіційно оформлена на Міжнародній валютно-фінансовій конференції ООН, що проходила з 1 по 22 липня 1944 року в м. Бреттон-Вудс (США)

У січні 1976р. на конференції МВФ в Кінгстоні (Ямайка) було офіційно обумовлено устрій *Ямайської валютної системи*.

ЗОЛОТИЙ СТАНДАРТ

Золотий стандарт визначав використанням золота і золотих монет як грошового товару.

Золотий стандарт був покладений в основу Паризької валютної системи, яка виникла в 1867 році.

Золотий стандарт - це механізм обміну національних валют, заснований на встановленні фіксованої ваги золота, до якого прирівнювалася паперова грошова одиниця певного грошового номіналу. В цьому випадку обмін валют здійснювався на основі співвідношення ваги золота, що міститься в тій або іншій валюті.

Характерними ознаками золотого стандарту є:
обіг золотих монет та їх необмежена
карбування державними монетними дворами;
вільний обмін кредитних грошей на золоті
монети за номіналом; відсутність обмежень на
ввіз і вивіз золота; використання на
внутрішньому ринку поряд з золотими
монетами і банкнотами розмінної монети та
державних паперових грошей з примусовим
курсом до золота через встановлення золотого
вмісту національної грошової одиниці (золотий
паритет).

ЗОЛОТОВАЛЮТНИЙ СТАНДАРТ

В 1922 році на Генуезькій міжнародній економічній конференції було юридично оформлено систему золотовалютного стандарту, яка характеризується тим, що країни накопичують для своїх зовнішніх розрахунків певну кількість іноземної валюти економічно найсильніших держав, як еквівалента золота.

У ОСНОВУ ГЕНУЕЗЬКОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ ЛЯГЛИ НАСТУПНІ ПРИНЦИПИ:

- Її основою були золото і девізи - іноземні валюти. Національні гроші почали використовуватися як міжнародні платіжно-резервні засоби, що знімало обмеження, зв'язані із застосуванням золотомонетного стандарту, але при цьому ставило світову валютну систему в залежність від стану провідних національних економік. Проте, в період між двома світовими війнами, статус резервної валюти не був офіційно закріплений ні за однією з валют.
- Збереглися золоті паритети. Конверсія валют в золото могла здійснюватися або безпосередньо (валюти США, Франції, Великобританії), або побічно, через іноземні валюти.
- Був відновлений режим вільно плаваючих валютних курсів.
- Валютне регулювання стало новим елементом світової фінансової системи і здійснювалося у формі активної валютної політики, міжнародних конференцій і нарад. Спроби регулювати валютні відносини, в першу чергу, валютні курси, фактично означали визнання неефективності теорії ринкової рівноваги у сфері зовнішньоекономічних зв'язків і міжнародних розрахунків.

БРЕТТОН-ВУДСЬКА СИСТЕМА

Цілі створення Бреттон-Вудської валютної системи:

- відновлення вільної торгівлі валютами;
- встановлення стабільної рівноваги системи міжнародного обміну на основі системи фіксованих валютних курсів;
- передача в розпорядження держав ресурсів для протидії тимчасовим труднощам в зовнішньому балансі.

- *Вперше в історії створені міжнародні валютно-кредитні організації МВФ і МБРР.*

Криза Бреттон-Вудської системи досягла кульмінації весною і літом 1971 р., коли в його центрі опинилася головна резервна валюта. Долар США в масовому порядку конвертувався в золото і стійкі валюти. Безконтрольно кочівні євродолари наповнили валютні ринки Західної Європи і Японії, вимушуючи центральні банки скуповувати їх для підтримки курсів у встановлених МВФ межах.

ЯМАЙСЬКА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Криза Бреттон-Вудської валютної системи породила велику кількість проектів валютної реформи: від створення колективної резервної одиниці, випуску світової валюти, забезпеченої золотом і товарами, до повернення до золотого стандарту.

Пошуки виходу з валютної кризи велися довго - спочатку в академічних, а потім в правлячих кругах і різних комітетах.

У 1972-1974 рр. "комітет двадцяти" МВФ підготував проект реформи світової валютної системи.

У січні 1976р. на конференції МВФ в Кінгстоні (Ямайка) було офіційно обумовлено устрій Ямайської валютної системи.

Основа Ямайської валютної системи: плаваючі обмінні курси і багатовалютний стандарт.

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЯМАЙСЬКОЇ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ:

- Система поліцентрична, тобто заснована не на одній, а на декількох ключових валютах.
- 2. Скасований монетний паритет золота
- Основним засобом міжнародних розрахунків стала вільно конвертована валюта, а так само СПЗ і резервні позиції в МВФ.
- Не існує меж коливань валютних курсів. Курс валют формується під впливом попиту і пропозиції.
- ЦБ країн не зобов'язані втручатися в роботу валютних ринків для підтримки фіксованого паритету своєї валюти. Проте, вони здійснюють валютні інтервенції для стабілізації курсів валют.
- Країна сама обирає режим валютного курсу, але їй заборонено виражати його через золото.
- МВФ спостерігає за політикою країн в області валютних курсів: країни-члени МВФ повинні уникати вільного маніпулювання валютними курсами, що дозволяє перешкодити дійсній перебудові платіжних балансів або отримувати односторонні переваги перед іншими країнами-членами МВФ.

РЕГІОНАЛЬНІ ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ. ЄВРОПЕЙСЬКА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Регіональна валютна система являє собою договірно-правову форму організації валютних відносин групи країн.

Елементи регіональної валютної системи:

- регіональна міжнародна розрахункова одиниця;
- спеціальний режим регулювання валютних курсів;
- загальні валютні фонди і регіональні кредитно-розрахункові установи.

Європейська валютна система (ЄВС) - форма міждержавного регулювання валютних відносин країн європейського інтеграційного комплексу, цілі утворення та стартові механізми.

Етапи розвитку ЄВС:

- I етап (1947-1950 рр.) - валютні угоди між країнами Західної Європи виникли головним чином на двосторонній основі;
- II етап (1950-1958 рр.) - сформувався та функціонував Європейський платіжний союз (ЄПС), який об'єднав 17 країн Західної Європи;
- III етап пов'язаний з трансформацією ЄПС у Європейський валютний союз - ЄВС (почав функціонувати з 1 січня 1959 р.): передбачав утворення спільного для країн-членів ЄС Європейського центрального банку та заміну національних валют спільною єдиною валютою - євро.

СТАНОВЛЕННЯ ВАЛЮТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Реформування **валютної системи України** розпочалося одночасно з формуванням національної грошової системи в умовах становлення державності України і трансформації командно-адміністративної системи в ринкову.

Реформування валютної системи України здійснюється поетапно:

I етап - (1991 р. - листопад 1994 р.).

II етап - (друга половина 1994 р. - вересень 1996 р.).

III етап (сучасний) розпочався з випуску в обіг у 1996 р. національної валюти – гривні.

ВИСНОВОК

Отже, світова валютна система виступає однією з головних рушійних сил, які можуть або сприяти розширенню міжнародних економічних відносин, або, навпаки, — обмежувати їх інтенсивність. Тому розвиток міжнародних економічних відносин значною мірою залежить від характеру світової валютної системи і дієвості функціонування її інститутів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Арбузов С. Г. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. – 504 с.
- Боринець С.Я. Розвиток сучасних грошово-валютних відносин (національний і міжнародний аспекти). К.: Педагогіка, 1997.-246 с.
- Гроші. Фінанси. Кредит.: Навчально-методичний посібник. – 2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ЦУЛ, 2012. – 336с.
- Конституція України // Відомості Верховної ради України.-1996.-№30

